

Kvinnur og menn hava **rætt til líka lön**

- Tað finnst haldgóðar orsøkir til at løna tveimum persónum ymiskt fyri sama arbeiði, men kyn er ikki ein teirra, sigur formaðurin í Javnstøðunevndini.

DANJAL AV RANA

Javnstøðunevndin kennir ikki til málið við I. R. Lastbilum og kann tí ikki gera beinleiðis viðmerkingar til tað málið, men sigur kortini, at kyn er ikki ein haldgóð orsøk til at løna tveimum fólki ymiskt fyri sama arbeiði.

- Javnstøðulógin sigur í §4: 'Arbeiðsgevari skal veita kvinnum og monnum eins lön og ágóða annars fyri sama arbeiði,' sigur Ólavur Ellefsen, formaður í Javnstøðunevndini.

Hann vísir á, at lógin loyvir, at munur verður gjørdur á lönini hjá fólki, men at kyn ikki er ein haldgóð orsøk til tess.

- Tað, sum eyðkennir privata arbeiðsmarknaðin, er, at kollektivu sáttmálarnir er minimums-sáttmálar, og at arbeiðsgevari tí kann geva meira enn sáttmálin ásetur. Hetta verður gjørt fyri hvørt starvsfólkið sær. Tí kann tað koma fyri, at tvey, sum starvast lið við lið, og í veruleikanum gera sama slag av arbeiði, kunnu fáa ymsa lön, sigur hann og vísir á, at hetta kann vera orsaka av serligari ábyrgdarkenslu hjá starvsfólki, góðari uppmøting í mun til minni góða uppmøting, mun á dugna-skapi, mun á effektiviteti ella lok-alari starvsaldursskipan, sum fer longri enn sáttmálaásetta skipanin fyri starvsaldur.

- Tað vil siga, at tað ber til at gera mun á fólki. Tað kann so henda, at tað tilvildarlíga verður gjørdur munur á manni og kvinnu, men ikki orsakað av kyninum. Tá er tað ikki í stríði við javnstøðulógina, sigur Ólavur Ellefsen.

Um fólk varnast, at skipaðir

lönar- og ágóðarmunir eru vengja kyn, heldur hann, at bæði kvinnur og menn eiga at venda sær fyrst til fakfelag sitt, og um tað ikki ber til, til Javnstøðunevndina. Hon kann síðani samskifta við viðkomandi partar, gera lögfrøðisligar metingar og, í evsta føri, senda málið til ákærvaldið.

Ólavur Ellefsen viðgongur tó, at tað enn er stórur munur á lönar-gjaldingunum til kvinnur og menn.

- Hetta er lutvíst orsakað av, at fleiri kvinnur enn menn arbeiða parttíð og at síðbundin kvinnustørv yvirhøvur eru lægri lønt enn síðbundin mannfólkastørv. Vit duga við verandi vitan tó ikki at

siga, hvørt tað harumframt verður gjørdur skipaður munur millum kynini ella ikki, men tað er vert at kanna, sigur hann.

HETTA ERU STØRSTU JAVNSTØÐU- AVBJÓÐING- ARNAR

Umframt lönarmunir staðfestir nevndin í ársfrágreiðingini fyri 2017, at størstu javnstøðuavbjóðingarnar eru:

- at einans 7% av goldna foreldrafarloyvnum verður tikin av pápum, og at verandi skipan hevur neiligar javnstøðufylgjur bæði fyri kvinnur og menn

- at verandi familjulóggáva og -fyrising setir pápar í eina munandi verri støðu enn mammur

- at føroyski arbeiðsmarknaðurin kynsliga er sera uppbyggjur, og at tað ger tað torført hjá kvinnum at koma inn á mannfólkaøki og monnum at koma inn á kvinnaøki

- at kvinnur eru illa umboðaðar í nevndum og leiðslum

- at lívsævin og heilsustøðan hjá monnum er munandi verri enn hjá kvinnum.